

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра економічної теорії

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність – 051 «Економіка»

Освітня програма/спеціалізація – «Бізнес-економіка»

Статус дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2018, 2019

Харків – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Прийняття управлінських рішень» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» фінансово-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 15 с.

Розробник

Тернова Ірина Анатоліївна – доцентка кафедри економічної теорії,
кандидатка економічних наук, доцентка

Гарант освітньої програми

Шевченко Людмила Степанівна – завідувачка кафедри економічної
теорії, докторка економічних наук, професорка

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії
(протокол № 10 від 12 червня 2020 р.)

Завідувачка кафедри Л. С. Шевченко

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	6
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	8
5. Теми лекційних і практичних занять.....	9
5.1. Теми лекційних занять.....	9
5.2. Теми практичних занять.....	10
6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання	11
7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	13

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Прийняття управлінських рішень» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка» підготовки бакалаврів спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5,0	Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»	За вибором студента	За вибором студента
Модулів – 3		Рік підготовки: 2 – 4-й	Рік підготовки: 2 – 4-й
	Спеціальність – 051 «Економіка»	семестр	семестр
Загальна кількість годин - 150		3 – 8-й	3 – 8-й
	Спеціалізація – «Бізнес-економіка»	Лекції	Лекції
		30 год.	6 год.
	Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Практичні заняття	Практичні заняття
		44 год.	8 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4-6, самостійної роботи студента – 4-5.		76 год.	136 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)

Мета навчальної дисципліни - формування у здобувачів вищої освіти комплексу теоретичних знань і практичних вмінь щодо процесу прийняття управлінських рішень; навичок щодо технології підготовки, реалізації і оцінки ефективності управлінських рішень, використовуючи вітчизняний і зарубіжний досвід розвитку сучасного управлінського мислення.

Завдання:

- вивчення теоретичних засад процесу розробки і прийняття управлінських рішень;
- дослідження специфіки різних методів і моделей прийняття управлінських рішень;
- опанування інструментарію розробки управлінських рішень в різноманітних умовах середовища;
- формування навичок самостійного здійснення вибору найбільш оптимальної з наявних альтернатив та обґрунтування прийнятих управлінських рішень.

Пререквізити: «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Менеджмент», «Вища та прикладна математика», «Економічна статистика», «Управління

персоналом».

Кореквізити: «Теорія організацій», «Управління конфліктами», «Ризик-менеджмент».

Постреквізити: «Бізнес-планування», «Бізнес-проектний аналіз».

Мова навчання – українська.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

1.	Ідентифікувати управлінські проблеми, які потребують прийняття рішень.
2.	Генерувати рекомендації для найбільш точного формулювання проблем.
3.	Аналізувати управлінські проблеми з точки зору всіх суб'єктів, залучених у проблемну ситуацію.
4.	Правильно оцінювати і прогнозувати можливий розвиток проблемної ситуації.
5.	Працювати в команді менеджерів, генеруючи ідеї та можливі альтернативи дій для виходу з проблемної ситуації.
6.	Використовувати різноманітні методи і моделі при розробці та прийнятті управлінських рішень.
7.	Використовувати наукові підходи до розробки та прийняття управлінських рішень.
8.	Організувати виконання дорученого етапу роботи.
9.	Досліджувати методи оперативного управління малими колективами і групами та нести відповідальність за прийняте рішення.
10.	Використовувати отримані знання в області розробки і прийняття управлінських рішень в реалізації професійних навичок.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Бізнес-економіка», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК15 Уміння працювати в команді, визначати інтереси і мотиви поведінки інших осіб.

ЗК16. Здатність бути лідером, брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах.

Спеціальних компетентностей:

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх

вирішення.

СК15. Здатність самостійно розробляти, впроваджувати, супроводжувати бізнес-проекти, виявляти проблеми у бізнес-діяльності та пропонувати способи їх розв'язання.

Програмних результатів навчання:

ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами та у невизначених умовах.

ПРН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Тема 1. Управлінські рішення в системі менеджменту

Місце і значення рішень в управлінні організацією. Поняття проблеми, проблемної ситуації, процесу прийняття рішення. Сутність і основні характеристики управлінських рішень. Функції рішення в методології та організації процесу. Типологія і класифікація управлінських рішень. Умови і чинники якості управлінських рішень. Форми підготовки і реалізації управлінських рішень.

Тема 2. Моделі теорії прийняття рішень

Сутність і значення моделювання процесів розробки управлінських рішень. Види моделей теорії прийняття рішень. Основна модель прийняття рішень. Фактори рішення (детермінанти) як цільові компоненти.

Тема 3. Процес прийняття та реалізації управлінських рішень

Підходи до прийняття управлінських рішень. Етапи раціонального розв'язання проблем. Цільова орієнтація управлінських рішень. Діагностика та ідентифікація проблем. Сутність аналізу альтернатив дій. Організація розробки та виконання управлінських рішень.

Тема 4. Індивідуальний стиль прийняття рішень і його аналіз

Поняття індивідуального стилю прийняття рішення. Стили прийняття рішень по співвідношенню проектної стадії і стадії вибору. Класифікація стилів прийняття рішень за А. Карповим. Класифікація А. Роу. Стили прийняття рішень за К. Бруссо, М. Драйвером, Р. Ларссоном і Г. Уріану. Стили прийняття рішень за І. Адизесом. MBTI і стилі прийняття рішень. Класифікація Вільямса – Міллера.

Тема 5. Лідерство. Розвиток емоційного інтелекту

Керівництво та лідерство в організаціях. Компетенції керівника як основа його лідерських позицій. Концепція емоційного інтелекту (EI). Емоційне лідерство керівника. Модель EI та ефективного лідерства. Харизма і лідерство. Креативність як необхідний атрибут лідера. Інтуїція.

Тема 6. Групові рішення

Елементи формальної теорії групових рішень. Асиметрична інформованість учасників групи і прийняття рішення. Метод модерації.

Модуль 2. МЕТОДИ РОЗРОБКИ ТА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Тема 7. Методи ідентифікації та діагностики проблем

Класифікація методів прийняття управлінських рішень. Методи порівняльного і факторного аналізу. Методи моделювання. Методи прогнозування. Методи ситуаційного аналізу.

Тема 8. Методи виявлення та розробки (генерування) альтернатив вирішення проблем

Необхідність активізації творчого мислення. Креативність як основа розробки незапрограмованих (унікальних) рішень. Основні методи виявлення альтернатив.

Тема 9. Методи оцінки і вибору альтернатив

Розробка критеріїв оцінки альтернатив. Поняття середовища прийняття управлінських рішень. Методи вибору альтернатив в умовах визначеності. Імовірно-статистичні методи. Експертні методи. Методи багатокритеріальної оцінки.

Модуль 3. МЕТОДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА КОНТРОЛЮ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Тема 10. Методи реалізації управлінських рішень та контролю виконання

Технології реалізації управлінських рішень. Методи планування. Методи організації виконання рішень. Методи контролю виконання рішень. Влада та відповідальність в системі прийняття та реалізації управлінських

рішень. Типові помилки в процесі прийняття і реалізації управлінських рішень.

Тема 11. Ефективність управлінських рішень

Ефективність управлінських рішень та її складові. Методи оцінки економічної ефективності прийняття і реалізації управлінських рішень (традиційні підходи). Концепція ціннісно-орієнтованого управління (концепція VBM).

Тема 12. Інформаційно-аналітична підтримка управлінських рішень

Сучасні інформаційні системи менеджменту (MIS) та СППР (сучасні системи підтримки прийняття рішень). Методи підтримки прийняття рішень на основі інформаційних технологій. Управління на базі ситуаційних центрів.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

Тема навчальної дисципліни	Обсяг у годинах							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
Л		ПЗ	СРС	Л		ПЗ	СРС	
Модуль 1. Концептуальні основи прийняття управлінських рішень.								
1. Управлінські рішення в системі менеджменту.	14	2	4	8	14	2		12
2. Моделі теорії прийняття рішень.	8	2	2	4	8			8
3. Процес прийняття та реалізації управлінських рішень.	16	4	4	8	16		2	14
4. Індивідуальний стиль прийняття рішень і його аналіз.	8	2	2	4	8			8
5. Лідерство. Розвиток емоційного інтелекту.	14	2	4	8	14			14
6. Групові рішення.	8	2	4	2	8			8
<i>Разом</i>	<i>68</i>	<i>14</i>	<i>20</i>	<i>34</i>	<i>68</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>64</i>
Модуль 2. Методи розробки та прийняття управлінських рішень.								
7. Методи ідентифікації та діагностики проблем.	18	4	4	10	18	2	2	14
8. Методи виявлення та розробки (генерування) альтернатив вирішення проблем.	16	4	4	8	16		2	14
9. Методи оцінки і вибору альтернатив.	14	2	4	8	14			14
<i>Разом</i>	<i>48</i>	<i>10</i>	<i>12</i>	<i>26</i>	<i>48</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>42</i>
Модуль 3. Методи реалізації та контролю управлінських рішень.								
10. Методи реалізації управлінських рішень та контролю виконання.	12	2	4	6	12	2		10

11. Ефективність управлінських рішень.	12	2	4	6	12		2	10
12. Інформаційно-аналітична підтримка управлінських рішень.	10	2	4	4	10			10
<i>Разом</i>	<i>34</i>	<i>6</i>	<i>12</i>	<i>16</i>	<i>34</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>30</i>
Усього годин / кредитів ECTS	150 / 5,0	30	44	76	150 / 5,0	6	8	136

5. Теми лекційних і практичних занять

5.1. Теми лекційних занять

Теми навчальної дисципліни	Теми лекцій	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Концептуальні основи прийняття управлінських рішень.			
1. Управлінські рішення в системі менеджменту.	1. Управлінські рішення в системі менеджменту.	2	2
2. Моделі теорії прийняття рішень.	2. Моделі теорії прийняття рішень.	2	
3. Процес прийняття та реалізації управлінських рішень.	3.1. Підходи до прийняття управлінських рішень, етапи раціонального розв'язання проблем та їх цільова орієнтація.	2	
	3.2. Діагностика та ідентифікація проблем, аналіз альтернатив, організація розробки та виконання управлінських рішень.	2	
4. Індивідуальний стиль прийняття рішень і його аналіз.	4. Індивідуальний стиль прийняття рішень і його аналіз.	2	
5. Лідерство. Розвиток емоційного інтелекту.	5. Лідерство. Розвиток емоційного інтелекту.	2	
6. Групові рішення.	6. Групові рішення.	2	
Модуль 2. Методи розробки та прийняття управлінських рішень.			
7. Методи ідентифікації та діагностики проблем.	7.1. Класифікація методів прийняття управлінських рішень.	2	2
	7.2. Методи моделювання, прогнозування та ситуаційного аналізу.	2	
8. Методи виявлення та розробки (генерування) альтернатив вирішення проблем.	8.1. Необхідність активізації творчого мислення, креативність в процесі прийняття управлінських рішень.	2	
	8.2. Методи виявлення альтернатив вирішення проблем.	2	
9. Методи оцінки і вибору альтернатив.	9. Методи оцінки і вибору альтернатив.	2	
Модуль 3. Методи реалізації та контролю управлінських рішень.			
10. Методи реалізації	10. Методи реалізації управлінських	2	2

управлінських рішень та контролю виконання.	рішень та контролю виконання.		
11. Ефективність управлінських рішень.	11. Ефективність управлінських рішень.	2	
12. Інформаційно-аналітична підтримка управлінських рішень.	12. Інформаційно-аналітична підтримка управлінських рішень.	2	
Усього		30	6

5.2. Теми практичних занять

Теми навчальної дисципліни	Теми практичних занять	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Концептуальні основи прийняття управлінських рішень.			
1. Управлінські рішення в системі менеджменту.	1.1. Сутність, основні характеристики та функції управлінських рішень.	2	
	1.2. Типологія, класифікація управлінських рішень, умови і чинники їх якості. Форми підготовки і реалізації.	2	
2. Моделі теорії прийняття рішень.	2. Моделі теорії прийняття рішень.	2	
3. Процес прийняття та реалізації управлінських рішень.	3.1. Цілепокладання: технології постановки цілей: SMART, PURE, CLEAR, GROW.	2	2
	3.2. Діагностика та ідентифікація проблем, аналіз альтернатив, організація розробки та виконання управлінських рішень.	2	
4. Індивідуальний стиль прийняття рішень і його аналіз.	4. Стили прийняття рішень.	2	
5. Лідерство. Розвиток емоційного інтелекту.	5.1. Компетенції керівника як основа його лідерських позицій.	2	
	5.2. Концепція емоційного інтелекту.	2	
6. Групові рішення.	6. Методи прийняття групових рішень.	2	
	Колоквіум	2	
Модуль 2. Методи розробки та прийняття управлінських рішень.			
7. Методи ідентифікації та діагностики проблем.	7.1. Методи порівняльного і факторного аналізу, методи моделювання.	2	2
	7.2. Методи прогнозування та ситуаційного аналізу.	2	
8. Методи виявлення та розробки (генерування) альтернатив вирішення проблем.	8.1. Активізації творчого мислення, креативність в процесі прийняття управлінських рішень.	2	2
	8.2. Методи виявлення альтернатив вирішення проблем.	2	
9. Методи оцінки і вибору	9.1. Методи оцінки і вибору альтернатив.	2	

альтернатив.	9.2. Експертні методи.	2	
Модуль 3. Методи реалізації та контролю управлінських рішень.			
10. Методи реалізації управлінських рішень та контролю виконання.	10.1. Технології реалізації управлінських рішень.	2	
	10.2. Реалізація управлінських рішень: 10 фундаментальних передумов; чотири імператива прийняття рішень РАЕ.І	2	
11. Ефективність управлінських рішень.	11.1. Концепція ціннісно-орієнтованого управління (концепція VBM).	2	2
	11.2. Ефективність управлінських рішень: САPI (coalesced authority, power and influence) за І. Адізесом.	2	
12. Інформаційно-аналітична підтримка управлінських рішень.	12. Сучасні інформаційні системи менеджменту: MIS, СППР.	2	
	Колоквіум	2	
Усього		44	8

6. *Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Прийняття управлінських рішень» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів передбачає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких *засобів*: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв’язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист реферату за ініціативи студента, peer review, контрольна робота.

За результатами практичних занять із кожного з трьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка – 10 балів), що включається до підсумкової оцінки знань;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на колоквіумах. Проводяться два колоквіуми. Максимальна оцінка з кожного колоквіуму становить 30 балів.

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів з дисципліни є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якої студент отримує залік, становить 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль					Самостійна робота студентів	Разом
Практичні заняття			Колоквіуми			
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Колоквіум № 1	Колоквіум № 2		
max 10	max 10	max 10	max 30	max 30	max 10	max 100

Критерії оцінювання з дисципліни «Прийняття управлінських рішень»

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 10	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	8	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 30	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	26	Результати опрацювання матеріалу високі, але незначна кількість несуттєвих помилок.
	22	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	18	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	15	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 10	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	9	У роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	8	У роботі розкрито основні положення теми, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	7	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.
	6	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Прийняття управлінських рішень» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	Зараховано	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	Зараховано	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
F	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перекладати	Не зараховано	35 – 59
FX	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

7.1. Нормативно-правові акти.

1. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. Дата оновлення: 07.02.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 12.06.2020).

2. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (поточна редакція від 02.04.2020). *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст. 144. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення 12.06.2020).

7.2. Література

Основна література

1. Адізес І. Ідеальний керівник. Чому ним неможливо стати. Москва: Альпина Паблішер, 2017. 288 с.

2. Гевко І. Б. Методи прийняття управлінських рішень: підруч. Київ: Кондор, 2009. 187 с.

3. Клейнер Я. С. Прийняття рішень: моделі і системи: навч. посіб. для студ. вищих навчальних закладів. Донецьк: ДДУУ, 2005. 232 с.

4. Негрей М. В., Тужик К. К. Теорія прийняття рішень: навч. посіб. Київ: ВД «Професіонал», 2018. 272с.

5. Прийняття управлінських рішень: навч. посіб. / за ред. Ю.Є. Петруні. 2-е вид. Київ: Центр учбової літ-ри, 2011. 216 с.

6. Приймак В. М. Прийняття управлінських рішень: навч. посіб. Київ: Атіка, 2014. 240 с.

7. Теорія прийняття рішень підручник. / за заг. ред. Бутка М. П.

Київ: «Центр учбової літератури», 2015. 360 с.

Додаткова література

1. Горбань Г. О. Прийняття управлінських рішень у соціальних системах: соціально-психологічний аспект: моногр. Запоріжжя: КПУ, 2012. 347 с.
2. Дерлоу Д. Ключові управлінські рішення. Технологія прийняття рішень / пер. с англ. Р. А. Семків, Р. Л. Ткачук. Київ: Всесвіт; Наукова думка, 2001. 242 с.
3. Кігель В. Р. Методи і моделі підтримки прийняття рішень у ринковій економіці: моногр. Київ: ЦУЛ, 2003. 200 с.
4. Сопільник О. В. Технологія прийняття управлінських рішень: навч. посіб. Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2002. 108 с.
5. Терновая И. А. Применение SMART – критериев постановки целей в стратегическом планировании организации. *Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія «Економічна»*. 2011. № 970. С. 381-385.
6. Тернова І. А., Костюченко Г. В. Підвищення ефективності та якості управлінських рішень за методологією Іцхака Адізеса. *Сучасні управлінські процеси в національній економіці*: збірка матеріалів науково-практичної Інтернет-конференції (Харків, 21 жовтня 2016 року). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. С. 117 -121.
7. Тернова І. А., Юшкова М. М. Сутність управлінських рішень та оцінка ефективності управління. *Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами*: матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., (Луцьк, 7 грудня 2017 р.). Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2017. С. 147-149.
8. Тернова І. А., Уварова М. М. Зміна парадигми прийняття управлінських рішень в контексті корпоративної культури. *Сучасні тенденції розвитку української науки*: матеріали всеукр. наук. конф. (Переяслав-Хмельницький, 21-22 січня 2018 р.). Переяслав-Хмельницький, 2018. Вип. 11. С. – 51-55.
9. Тернова І. А., Гузенко Т. О. Управління бізнес-процесами підприємства за методологією теорії обмежень Е. Голдратта. *Фінансова система України: актуальні питання, досягнення та можливості розвитку*: матеріали XI Симпозіуму (Харків, 22 листопада 2018 р.). Харків: ХІФ КНТЕУ, 2018. С. 402-404.

7.3. Інтернет-ресурси.

1. Інститут Адізеса (Adizes Institute). URL: <https://adizes.me/> (дата звернення: 12.06.2020).
2. Інтернет портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua/>
3. Decision-Making for Business. URL: <https://www.udemy.com/decision-making-for-business/> (дата звернення: 12.06.2020).
4. Decision-Making Techniques for Success. URL: <https://www.udemy.com/5-decision-making-techniques-for-success/> (дата звернення: 12.06.2020).
5. SMART Goal Setting Made Simple: A Step-by-Step Success Guide.

URL: <https://www.udemy.com/smart-goal-setting-made-simple/> (дата звернення: 12.06.2020).

5. Goal Setting. URL: <https://ru.coursera.org/learn/fundamentals-of-management/lecture/3rJ6p/3-2-goal-setting> (дата звернення: 12.06.2020).

6. Goal Setting. URL: <https://www.coursera.org/learn/motivate-people-teams/lecture/BhNCI/02-03-smart-goals> (дата звернення: 12.06.2020).

7.4. СЕНМК.

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри економічної теорії. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=149:kafedra-ekonomichnoi-teorii&Itemid=151.

7.5. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Передплачено доступ до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).